

- формування аналітичної системи оцінки результативності координаційних заходів із застосуванням кількісних показників ефективності;
- модернізацію матеріально-технічного забезпечення підрозділів для підвищення їх функціональної спроможності в умовах різнотипних надзвичайних ситуацій.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій. *Офіційний вебпортал Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/409-2015-%D0%BF#n11>.

2. Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії територіальних органів поліції та міжрегіональних територіальних органів Національної поліції під час реагування на надзвичайні ситуації, у випадку уведення правового режиму воєнного чи надзвичайного стану. *Офіційний вебпортал Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-17#Text>.

3. Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії між Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією України та Національною гвардією України у сфері запобігання і реагування на надзвичайні ситуації, пожежі та небезпечні події. *Офіційний вебпортал Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1254-16#n15>.

4. Про затвердження Інструкції про порядок переведення органів Національної поліції України на посиленій варіант службової діяльності. *Офіційний вебпортал Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0012-16#n14>.

Дмитро Хитровський,
викладач кафедри загальноправових дисциплін
факультету № 3 ДонДУВС

ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ, ОБОРОНИ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ

У сучасних умовах національної безпеки взаємодія між органами сектору безпеки, оборони та громадськістю набуває статусу фундаментального чинника ефективності забезпечення правопорядку та суспільної стабільності. Україна, яка зіткнулась із множинними безпековими викликами, особливо в контексті зовнішньої агресії, потребує консолідованих зусиль усіх державних інституцій та свідомої участі громадян у процесах забезпечення національної безпеки.

Структура сектору безпеки, зокрема такі державні установи, як Національна поліція, Служба безпеки України, прокуратура, а також органи оборонного сектору – Збройні сили України та Національна гвардія, реалізують критично важливі функції щодо збереження конституційного ладу, захисту суверенітету та територіальної цілісності держави. Вони також відіграють

ключову роль у протидії кримінальним правопорушенням, забезпеченні громадської безпеки та утвердженні верховенства права. Проте, ефективність функціонування цих інституцій неможлива без системної підтримки та активної співпраці громадянського суспільства, що становить фундаментальну основу сучасної концепції управління безпековим середовищем.

Взаємодія між правоохоронними органами, силовими структурами та громадськістю охоплює не лише інформаційний обмін, але й інтегровані зусилля в протидії кримінальним та корупційним правопорушенням, тероризму, злочинам проти національної безпеки, а також у формуванні транспарентного середовища функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування. Результативність такої синергії безпосередньо корелює з рівнем суспільної довіри до державних інституцій та спроможністю країни ефективно реагувати на ендегенні та екзогенні загрози.

Таким чином, актуальність проблематики взаємодії органів сектору безпеки, оборони та громадськості у сфері протидії кримінальним правопорушенням полягає в необхідності концептуалізації механізмів співпраці між державними органами, інституціями місцевого самоврядування, громадськими організаціями, а також у розробці методологічних рекомендацій щодо оптимізації цих процесів для забезпечення комплексної системи національної безпеки.

Взаємодія органів сектору безпеки, оборони та громадськості виступає детермінантою забезпечення національної безпеки України, особливо в умовах комплексного протистояння внутрішнім і зовнішнім загрозам. Ці органи об'єднані спільною місією – захист державності, протидія злочинності, тероризму та іншим деструктивним явищам, забезпечення суспільного правопорядку. Незважаючи на значний інституційний потенціал та широкі повноваження, ефективність їх функціонування істотно залежить від підтримки і проактивної позиції громадянського суспільства. Саме тому формування інтегративних моделей взаємодії державних структур і громадян сприяє підвищенню рівня довіри до правоохоронних органів та створює передумови для оперативного реагування на виникаючі безпекові загрози.

Ключовим аспектом такої взаємодії є двосторонній інформаційний обмін, що забезпечує швидке реагування на порушення правопорядку. Громадськість виступає не лише джерелом значущої інформації, але й активним суб'єктом профілактики злочинності, антикорупційної діяльності, а також раннього виявлення потенційних загроз. Конвергенція зусиль громадянського суспільства та безпекових структур реалізується через програми громадської довіри, волонтерські ініціативи, цифрові платформи для повідомлення про правопорушення, а також через медійні канали, що забезпечують публічний контроль за діяльністю державних інституцій.

Однак ефективність цієї взаємодії не є апріорною і стикається з певними системними викликами. Найсуттєвішою перешкодою залишається дефіцит довіри між державними органами та громадянами, зумовлений недостатньою прозорістю діяльності офіційних структур. Існують також ризики зловживання владними повноваженнями та несанкціонованого використання інформації, що

може призвести до порушення громадянських прав або корупційних проявів. Тому критично важливо імплементувати ефективні механізми суспільного контролю за діяльністю правоохоронних органів та їх взаємодією з громадськістю.

Між тим, існує ряд позитивних прецедентів успішної колаборації між органами сектору безпеки та громадянським суспільством в Україні та за її межами. Яскравим прикладом є інституціоналізована роль волонтерських організацій під час збройного конфлікту на Сході України, а також системна участь громадських активістів у антикорупційних ініціативах, спрямованих на підвищення транспарентності діяльності правоохоронних органів. Міжнародний досвід демонструє, що ефективна інтеграція громадськості у безпекові процеси є невід'ємною складовою успішної протидії тероризму, організованій злочинності та іншим серйозним правопорушенням.

Перспективи вдосконалення взаємодії між органами сектору безпеки, оборони та громадськістю включають модернізацію нормативно-правової бази, підвищення транспарентності функціонування державних інституцій та розширення форм громадської участі у процесах прийняття рішень щодо безпекової політики. Стратегічним напрямом є також розбудова атмосфери взаємної довіри, що досягається через відкритість і об'єктивність комунікації. Крім того, імплементация інноваційних технологічних рішень, таких як цифрові платформи для інформаційного обміну та спеціалізовані мобільні додатки, може значно оптимізувати комунікацію між громадянами і державними органами, посиливши потенціал протидії тероризму, корупції та іншим загрозам.

Отже, взаємодія органів сектору безпеки, оборони та громадськості постає імперативною умовою забезпечення стабільності, сталого розвитку та безпеки в Україні. Вона потребує часткового вдосконалення і розробки інноваційних механізмів співпраці для досягнення максимальної ефективності у протидії кримінальним правопорушенням, корупції, тероризму задля збереження конституційного ладу та територіальної цілісності держави. Фундаментальним підґрунтям такої взаємодії є формування взаємної довіри як базису для адекватного реагування на будь-які загрози. Імперативною вимогою також є забезпечення адаптивності державних інституцій до нових викликів в умовах технологічної трансформації, глобальних змін і появи інноваційних форм загроз, зокрема кіберзлочинності та гібридної війни. Лише за умови синергії всіх залучених суб'єктів, а також системної модернізації органів державної влади, місцевого самоврядування та механізмів правопорядку, можливе досягнення стабільного розвитку та гарантування безпеки для кожного громадянина і держави в цілому.